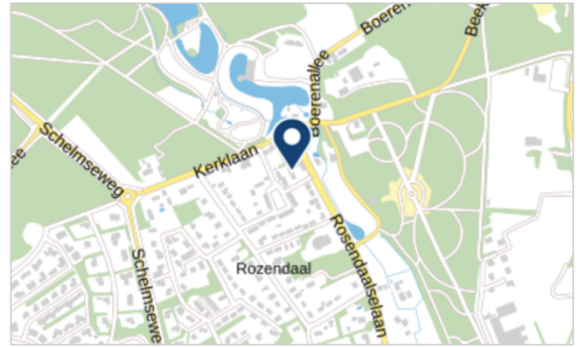

Bedrijfsgebouw
J.A. Slemkesstraat 2-4, 6891 DH Rozendaal

Monumentgegevens

Monumentnummer 522249
Inschrijving register 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82933/51
Kadastrale aanduiding Rozendaal C 1751
Rozendaal C 1568
Rozendaal C 1752
Rozendaal C 1569
Rozendaal C 1322
Rozendaal C 1321
Rozendaal C 1323

J.A. Slemkesstraat 2, 6891 DH te Rozendaal

J.A. Slemkesstraat 4, 6891 DH te Rozendaal

Zeer breed, ondiep BEDRIJFSGEBOUW uit ca 1920, van één bouwlaag onder een zadeldak. Het bevat een kleermakerij met gaaf bewaarde inrichting, bergingen voor de woningen aan de straat en berguimte in relatie tot de moestuin van het kasteel. Aan de Rosendaalselaan ligt een rij woningen, met tuinen, waarachter dit gebouw schuil gaat. De sobere zijde, gelegen aan een smal achterom, bevat ingangen voor bergingen; de andere kant bestaat uit opslagruimte met koetsdeuren. De kopse kant, die naar de J.A. Slemkesstraat gericht is, bevat geen ingang.

Het geheel kwam tot stand op initiatief van de kasteelheer, die voor de behoefte aan werkruimte van zijn ondergeschikten een strook van de grote moestuin afnam. De schuren werden gebouwd ten dienste van de moestuinen, de aanleiding tot de bouw van het geheel was de ruimtebehoefte van de kleermakerij. De rij Rosendaalselaan 2 t.m. 8, de Vierslag (reeds van rijkswege beschermd), is ontstaan als schuur van het kasteel. Nadat deze tot vier woningen verbouwd was, werd op Rosendaalselaan 2 de kleermakerij gevestigd, dat daartoe van een aanbouw werd voorzien. In 1917 werd het beroep overgenomen door de vader van de huidige kleermaker. Deze woonde in Rosendaalselaan 4 en ook dat pand kreeg een forse uitbouw voor het naaiatelier. Al rond 1920 voldeed deze niet meer en werd het huidige atelier gebouwd, met, omwille van het licht, aan drie zijden grote vensters. De gekozen architectuur was in opdracht van de kasteelheer zeer traditioneel. Het pand is, met uitzondering van één houten raam, volledig gaaf bewaard. De schuren en bergingen in de rest van het gebouw hebben verschillende gebruikers. Het kleermakersatelier is sporadisch nog in bedrijf en is als monument van bedrijf en techniek uniek te noemen doordat de oude inrichting nog compleet bewaard is. Alle benodigdheden voor het traditionele kleermakerswerk zijn aanwezig: kasten met stoffen en garens, werktafel, pas-pop, gereedschappen.

Omschrijving:

Het vrijstaande bouwwerk ligt achter de tuinen van en evenwijdig aan de rij woningen Rosendaalselaan 2 tot en met 8. Het staat haaks op de J.A. Slemkesstraat en is van daaruit het best bereikbaar.

De lange bouwmassa heeft een zadeldak met windveren, gedekt met hoofdzakelijk rode oud-hollandse pannen. Gezien vanaf de Rosendaalselaan staat rechts een iets hoger deel met een haaks zadeldak over de volle diepte van het pand. De kleermakerij is een wat hoger opgetrokken bouwdeel links. Rechts ervan bevindt zich de ingang met een topgevel met zadeldakje, echter alleen aan de kant van de Rosendaalselaan. Dergelijke topgeveltjes

werden door de opdrachtgever, de baron, bij alle bouwprojecten voorgeschreven, al koste het zijn werknemers een wat hogere huur.

Functioneel bestaat het pand dus uit geheel links het naaiatelier en verder uit schuren en bergruimte. Aan de kant van de Rosendaalselaan heeft het middendeel voor ieder van de vier woningen aan de straat een berging met een deur en een raam, ruggelings gelegen tegen de open bergruimte van de moestuin.

De extra toegevoegde topgevels hebben vlechtingen en windveren, de bijbehorende steekappen sluiten aan op de nok. Het linker deel, met naaiatelier, is verzorgder uitgevoerd.

De KLEERMAKERIJ heeft in de VOOR- EN ACHTERGEVEL drie vensters onder segmentboog, voorzien van stalen ramen met 4 x 3 ruiten. De bovenste drie ruitjes kunnen samen naar binnen klappen als bovenlicht. Rechts van dit bouwdeel volgt de genoemde ingang van het naaiatelier onder een topgevel. De ingang, met een paneeldeur en bovenlicht, ligt achter een gemetselde bloktrede.

De KOPGEVEL LINKS is opgezet met één venster, zoals elders aan de kleermakerij toegepast, maar dat is sinds de oorlog voorzien van een houten raam. De geveltop, zonder vlechtingen, heeft van een vierruits zolderraampje.

De brede VOORGEVEL van het middendeel bevat verder de vier ingangen en vensters onder segmentboog met zesruits stalen ramen van de bergingen van de woningen. Ook hier kunnen de bovenste ruitjes om het midden horizontaal draaien. Het blinde rechter deel heeft boven een plint een rollaag.

De ACHTERGEVEL is naast het atelier grotendeels uitgevoerd als overkapte, ondiepe bergruimte met een houten spijlenhek op een bakstenen borstwering. Het geveldeel geheel links, aan deze zijde, hoort bij het koetshuis en bezit een topgevel boven de grote ingang onder segmentboog, afgesloten met openslaande spijlenhekken in plaats van met de gebruikelijke deuren. Tussen het atelier en de bergruimte bevindt zich, achter de ingang van de kleermakerij, een diepe nis, waarop links een plee aansluit.

Waardering: BEDRIJFSGEBOUW uit ca 1920 met een gaaf bewaarde kleermakerij.

- Van architectuurhistorische waarde is het gehele gebouw als gaaf bewaard voorbeeld van een traditioneel vorm gegeven verzamelgebouw voor verschillende functies. Als zodanig is het ook typologisch van belang.
- Het pand is tevens van stedenbouwkundig belang voor het historische karakter van de kern van het dorp, mede door zijn verwijzing naar de vroeger naastgelegen moestuin van het kasteel.
- Het gebouw is cultuurhistorisch van belang als laat voorbeeld van door een kasteelheer voor zijn personeel gekozen architectuur. Het naaiatelier is als kleinschalig monument van bedrijf en techniek, mede door de bewaard gebleven inrichting, zeer zeldzaam.

Oorspronkelijke functies

Hoofdfunctie	Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Ja	Boerderijen, molens en bedrijven	Industrie	Bedrijfsruimte Bevat een kleermakerij en berging

Zeerbreed, ondiep bedrijfsgebouw (2014)

Foto: Jurrien de mik © CC BY-SA 3.0 nl